

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

EESK:s PLENARSESSION

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs ordförande

Anne-Marie Sigmund

**REDOVISAR GENOMFÖRANDET
AV ARBETSPROGRAMMET
FÖR SIN MANDATPERIOD 2004–2006**

1. INLEDANDE KOMMENTAR

Kära kolleger!

För två år sedan presenterade jag ett mycket ambitiöst arbetsprogram för er avseende mandatperioden 2004–2006. Det var upplagt i tre handlingslinjer:

1. Det första ledmotivet var min fasta övertygelse att vi måste bli bättre på att

koncentrera vårt arbete på politiskt betydelsefulla kärnområden för att kunna leverera ett förstärkt "mervärde" inom den europeiska beslutsprocessen.

2. Men till den ändan behövde vi också radikalt förnya våra arbetsredskap och arbetsmetoder.

3. För att vara effektiva och aktuella måste vi emellertid också ha bästa möjliga samarbete med strategiska partner – och därför deklarerade jag att ytterligare en prioritering var en målinriktad förbättring av vårt nätverk.

Att prioritera Koncentrationen på prioriterade frågor har burit frukt. Framför allt har den vidgat det riktade samarbetet med de andra institutionerna och därigenom förbättrat genomslaget av kommitténs arbete. Ett exempel: Under denna mandatperiod anförtröddes kommittén för första gången uppdrag direkt av Europeiska rådet – till och med upprepade gånger och på olika områden. Detta är en betydelsefull milstolpe.

Arbetsredskap och arbetsmetoder För att kunna ta itu med de prioriterade frågorna krävdes det att arbetsredskapen och arbetsmetoderna moderniserades. Det gläder mig att presidiet och plenarförsamlingen följt detta resonemang: Genom en ändring i arbetsordningen och anslutande beslut skapades de formella förutsättningarna för att kommittén skulle kunna agera med inriktning på sina prioriteringar under denna mandatperiod.

Strategiska samarbetspartner Som "bro till det civila samhället" i en värld uppbyggd av nätverk kan EESK endast spela sin roll på bästa sätt om det finns en noggrann samordning med externa samarbetspartner. Under min mandattid har jag följaktligen klargjort att förbindelserna med de andra institutionerna och andra strategiska bundsförvanter skall utgöra en speciell tyngdpunkt i vårt arbete. Även i detta avseende har vi kunnat notera markanta framsteg under de senaste två åren.

Resultat På samtliga tre områden – prioriterade frågor, arbetsmetoder och relationer till samarbetspartner – har vi gjort avgörande vägval under den gångna mandatperioden. Den överblick som följer är ingen ersättning för generalsekretariatets detaljredovisning av aktiviteterna. Jag vill i stället rikta strålkastarljuset på särskilt betydelsefulla "etappsegrar".

Tack En sak är jag klart medveten om, nämligen att det framgångsrika genomförandet av mitt arbetsprogram först och främst har inneburit mycket arbete – och ofta extraarbete – för alla inblandade.

Därför vill jag tacka alla värderade kolleger och medarbetare i huset för deras engagemang och samarbete – framgångarna skrivs på vårt gemensamma konto.

2. UTMANINGAR OCH PRIORITERINGAR

I mitt anförande när jag tillträdde befattningen markerade jag några speciella prioriteringar i vårt kommittéarbete. På alla dessa områden har kommittén gett viktiga belägg för att den klarat uppgiften.

Lissabonstrategin Först och främst vill jag nämna Lissabonstrategin i detta sammanhang. Här har kommittén passerat milstolpar på många olika sätt under min mandattid.

Vi kunde notera en premiär i alla avseenden när EESK fick ett direkt uppdrag av Europeiska rådet vid vårt toppmötet 2005. Mandatet att understödja strategin inom ramen för ett nätverk av de nationella ekonomiska och sociala råden och liknande organisationer innebar att kommittén fick ett erkännande på EU:s högsta beslutsnivå för den institutionella roll som vi spelar.

Vårt nära samarbete med de nationella ekonomiska och sociala råden inom Lissabonstrategin har fått en ny dimension genom den sammanfattande rapporten från mars 2006. Jag betraktar denna form för samverkan som mycket lovande inför framtiden.

Europeiska rådet satte värde på våra ansträngningar vid vårt toppmötet 2006 och förnyade EESK:s mandat. I enlighet med detta kommer vi att lägga fram vår nästa rapport inför toppmötet 2008. Med utgångspunkt i de positiva erfarenheterna kan den bli ännu mer detaljerad, och innefatta separata undersökningar av de tyngdpunktsfrågor som rådet lyft fram. Arbetena med detta har redan inletts.

Hållbarhet Strategin för hållbar utveckling är och förblir en annan av våra tunga frågor. Detta "EU-mervärde" som ställts upp som mål satte vi i centrum för ett eget forumarrangemang för berörda aktörer i april 2005. På detta följde en hearing i mars 2006 som EESK anordnade i anslutning till kommitténs yttrande på det österrikiska rådsordförandeskapets uppdrag.

Även i detta fall erkändes våra ansträngningar på högsta nivå: Vid mötet i juni 2006 gav Europeiska rådet EESK en mycket konkret uppgift avseende det fortsatta arbetet på detta tema. Besluten om de interna förutsättningarna för att lösa denna uppgift fattades i slutskedet av min mandattid.

Den europeiska ekonomiska och sociala modellen

Den europeiska samhällsmodellen – ytterligare en prioriterad punkt på vårt arbetsprogram från december 2004 – hamnade i centrum för mediaintresset ett år senare genom stats- och regeringschefernas diskussion på Hampton Court.

Därmed blev vårt yttrande i frågan lika rykande aktuellt som tvådagarskonferensen i samarrangemang med ILO i juni 2006. Vid detta tillfälle blev vi uppmärksammade för ett mycket innovativt grepp: Vår ekonomiska och sociala modell belystes inte bara ur gängse europeiskt perspektiv utan även ur internationell synvinkel.

Att förmedla Europa – Plan D

Vi har också gjort en stor satsning på en utmaning som angår alla EU-institutionerna gemensamt, nämligen att (återupp)väcka medborgarnas intresse för Europa.

År 2004 konstaterade vi gemensamt att detta handlar om ett långsiktigt projekt. Här har vi valt nyskapande metoder för att angripa problemet inte bara i Bryssel utan också så nära de berörda människorna som möjligt. Ett exempel som vi särskilt vill nämna är den uppmärksammade serien av forum för berörda aktörer. Genom dessa har vi byggt upp direkta kommunikationskanaler från fall till fall mellan medborgarna och det officiella Bryssel. En rad lokala studerandeprojekt på temat Att förmedla Europa publicerades i EESK-trycksaker.

De som bär upp dessa satsningar är i första hand ni kommittéledamöter tillsammans med de organisationer och nätverk som ni representerar. Jag tar tillfället i akt att tacka er hjärtligt för ert personliga engagemang, som har gjort oss till en nära, institutionell samarbetspartner till kommissionen och som har lett till att kommittén blivit synligare utanför Bryssel.

Framtidsdebatt – Medborgardialogen

Jag hade föresatt mig att låta debatten om EU:s framtid och den europeiska identiteten förbli en tyngdpunkt genom hela arbetet i författningskonventet. Att valet av detta tema låg rätt i tiden bekräftades tyvärr i de negativa folkomröstningarna om författningen i Frankrike och Nederländerna.

Vi har ägnat en hel rad yttranden och arrangemang åt detta tema. Bland annat blev vi ombedda av Europaparlamentets utskott för konstitutionella frågor att anordna en hearing med det organiserade civila samhället om utkastet till författning.

Under det österrikiska rådsordförandeskapet noterade vi en höjdpunkt i det mellaninstitutionella samarbetet kring denna frågeställning: Tillsammans med kommissionen ombads EESK att stå som medarrangör av högnivåkonferensen "Sound of Europe" i januari 2006 i Salzburg.

- Den europeiska identiteten* I september 2006 lade jag avsiktligt upp EESK:s traditionella vartannatårs-konferens som en tematisk uppföljning. En hel rad "torsdagsträffar" – varannan plenarsessionsvecka för vår kommitté – fungerade som förberedelse till den på temat "vad som håller ihop Europa". Även den nämnda konferensen om den europeiska samhällsmodellen var ett avgörande inslag i dessa förberedelser.
- Deltagardemokratien* I det utkast till konstitution som nu satts i förlängd karantän ställer man den traditionella modellen för representativ demokrati vid sidan av modellen för deltagardemokrati. Som institutionell partner i den sociala dialogen har kommittén fått en nyckelroll i vidareutvecklingen av dessa principer, oberoende av om konstitutionen träder i kraft eller inte.
- Ett viktigt instrument i detta sammanhang är kontaktgruppen med det europeiska organiserade civila samhället, som vi kommer att gå ännu närmare in på senare. Jag har stora förväntningar på detta strukturerade samarbete, som också blivit en given komponent i vårt samarbete med kommissionen.
- EESK:s pris till det civila samhället* Det pris som EESK riktar till det civila samhället och som jag utlyste i början av mandatperioden delades ut för första gången under 2006. Jag inriktade det i år på det civila samhällets bidrag till att främja den europeiska identiteten. Prisets framtida temainriktning kommer att bestämmas av varje sittande EESK-ordförandeskap – för jag ansåg att det är viktigt att priset under årens lopp väger in så många fasetter som möjligt av det civila samhällets agerande.
- EU:s grannskapspolitik* Inom EU:s grannskapspolitik, ett annat prioriterat område, har kommittén svarat för en rad konkreta bidrag – delvis på kommissionens uppdrag och genomgående med dess särskilda stöd.
- EU/Medelhavs-samarbetet* En särskild tyngdpunkt är och förblir grannländerna i söder – "Euromed". Det toppmöte för det civila samhället i Amman som vi var medarrangör för överskuggades av terrordåd som förövades alldeles före mötet. Det gjorde det desto tydligare hur betydelsefulla våra satsningar i regionen är – bland annat i form av stöd till att inrätta ekonomiska och sociala råd.
- En speciell förstagångshändelse var att jag i november 2005 blev erbjuden att presentera resultaten av tio års EESK-arbete inom ramen för vårt mandat inom "Barcelonaprocessen" för stats- och regeringscheferna under EU/Medelhavs-ländernas toppmöte i Barcelona.
- Grannarna i öster* Vad gäller de östra grannstaterna så har en mycket livlig dialog utvecklats med Ukraina, där vi har gått in i en direkt dialog med regeringen när det gäller att bygga upp och stärka det organiserade civila samhället. De första kontakterna med det civila samhället i Vitryssland har etablerats.

- Balkan* Vårt forum för västra Balkan i mars 2006 samlade företrädarna för regionens civila samhälle i Bryssel. Vår kontaktgrupp tog fasta på min uppmaning och ingick en överenskommelse med stabilitetspaktens EU-samordnare Erhard Busek om samarbete på områden där samverkansvinster kan göras.
- Kandidatländerna* Observatörer från Rumänien och Bulgarien engagerades redan under 2006 i vår verksamhet som förberedelse för anslutningen. Alla förutsättningar har skapats för att utvidga EESK med ledamöter från dessa länder. Jag har avlagt förberedande officiella besök i båda länderna.
- Jag verkade personligen, och med framgång, för att Europeiska kommissionen skulle etablera ett dialogforum för det civila samhället med inriktning på Kroatien. Det var betydelsefullt eftersom det inte föreskrivs någon gemensam rådgivande kommitté i fördragsrelationerna med detta land.
- Latinamerika* EESK organiserade ett möte för det civila samhället före Wientoppmötet för EU/Latinamerika-Västindien i april 2006 som samlade ledande civilsamhälleliga organisationer. Även här var jag inbjuden att personligen redogöra för resultaten av vårt arbete vid det anslutande toppmötet för stats- och regeringscheferna.
- Asien* Till följd av den geopolitiska utvecklingen håller också våra förbindelser med det civila samhället i Asien på att bli livaktigare.
- Rundabordsamtalen EU/Indien som förebild för Kina* Jag har engagerat mig starkt i att det lyckade rundabordsprojektet EU/Indien skall stå som förebild för ett rundabordsarrangemang EU/Kina. Förberedelserna för detta är långt framskridna – rundabordsamtalen EU/Kina bör kunna hållas för första gången under nästa mandatperiod.
- Japan* EU/Japan-året 2005 gav mig anledning att etablera tätare kontakter med det organiserade civila samhället i detta land som är en så viktig handelspartner till EU. Detta ledde till att kommissionen beställde ett förberedande yttrande.

3. ARBETSREDSKAP OCH ARBETSMETODER

För att vi skulle kunna leverera en relevant produkt i både tematiskt och tidsmässigt hänseende måste också våra interna arbetsmetoder moderniseras.

Elektronisk kommunikation – förenkling och modernisering Generalsekretariatet har på min uppmaning tagit betydelsefulla steg mot att bygga upp nätverk för intern och extern kommunikation via förstärkta satsningar på elektroniska medier. Elektroniska nyhetsbrev och en fullständigt omarbetad EESK-webbplats har gjort tillgången till information mer dynamisk. Jag är särskilt glad över projektet med webbsidan om rundabordssamtalen EU/Indien som utformats gemensamt med våra indiska samarbetsparter.

I syfte att förenkla de interna rutinerna sammanträdde en intern arbetsgrupp under min mandattid, under generalsekreterarens personliga ledning, och den har gett avgörande impulser till att optimera och modernisera förfarandena i det dagliga arbetet.

Prioriteringar och resursutnyttjande Men det var inte bara de tekniska utan också de politiska villkoren för ett effektivare arbetssätt inom kommittén som måste etableras. Diagnosen var klar och tydlig, nämligen att det är dåligt för kommitténs image med inaktuella yttranden. Botemedlet var också givet: målinriktat utnyttjande av befintliga resurser genom koncentration på det väsentligaste.

Grundläggande förändringar Denna analys delades av många kolleger, men vägen i denna riktning var ändå besvärlig. Slutligen uppnådde jag emellertid två viktiga genombrott som kommer att underlätta koncentrationen på det väsentliga i framtiden på ett avgörande sätt.

Presidiebeslut om förenkling och stramare förfaranden Först antog presidiet rapporten från den tillfälliga arbetsgruppen ("*Wilkinson-rapporten*") om arbetsmetoderna och fattade viktiga beslut om genomförandet. Bland annat antogs bindande enhetliga regler om yttrandenas format och maximala längd. Facksektionspresidierna fick en starkare roll i samband med besluten om vad som är viktigt och oviktigt.

Ändringar i arbetsordningen De anslutande ändringarna i arbetsordningen var den komplettering som krävdes för att skapa fullständiga möjligheter att rationalisera kommitténs arbete. Men den åtgärd som framstod som den enklaste och effektivaste kunde jag tyvärr inte driva igenom: möjligheten att helt enkelt avstå från att avge ett yttrande i frågor där vi inte kan svara för något mervärde. Utökad användning av föredragande utan studiegrupp är trots allt ett betydelsefullt steg i rätt riktning. Yttranden utan speciellt mervärde kan expedieras enligt det förenklade förfarandet.

Vägen är jämnad Genom detta paket med betydelsefulla förändringar av arbetsredskapen och arbetsmetoderna förfogar kommittén i slutet av min mandattid över alla instrument för att kunna hålla jämna steg med utvecklingen. Nu kommer det an på den politiska viljan att ställa upp beslutsamma prioriteringar – vilket inbegriper att medvetet försumma det som är oviktigt. I framtiden bör det inte längre finnas någon ursäkt för att besluta om inaktuella yttranden.

Kommunikationsstrategin Att öka koncentrationen på aktuella frågor är också ett viktigt inslag i vår kommunikationsstrategi. Strategin utarbetades redan under föregående mandatperiod och har genomförts steg för steg. Framstegen låter inte vänta på sig. De senaste två årens mediaanalyser visar att kommittén har blivit betydligt synligare utåt.

Verksamhet vid sidan av lagstiftningsprocessen Ett annat inslag i mitt arbetsprogram var tanken att kommitténs aktiviteter skulle breddas till stadier i lagstiftningsprocessens början och slut. I samband med initiativet "Bättre lagstiftning" har de fallit i god jord hos de olika rådsordförandeskapen. Rapporten om detta från september 2005 anger riktningen för våra fortsatta satsningar – det är ett nytt verksamhetsfält för oss som är mycket lovande.

4. **RELATIONERNA MED ANDRA INSTITUTIONER OCH STRATEGISKA SAMARBETSPARTNER**

Utan samarbetsvilliga partner hade det inte gått att uppnå de resultat som mandatperioden gett. Därför bestod den tredje axeln i mitt arbetsprogram i att bygga ut strategiska partnerskap.

Europeiska kommissionen Jag nådde en första och betydelsefull framgång i samarbetet med kommissionen:

Samarbetsprotokollet I november 2005 kunde jag ta emot ordförande José Manuel Barroso på EESK för att underteckna ett nytt samarbetsprotokoll. Därefter presenterade jag dokumentet för pressen – en premiär i mediahänseende – tillsammans med Margot Wallström i Berlaymontbyggnaden. I protokollet formuleras mycket ambitiösa mål för vårt samarbete med kommissionen, och vår roll som institutionell partner uppvärderas tydligt och klart.

*Förberedande
yttranden,
samarbetsprojekt,
meningsutbyten*

Ordalydelserna i protokollet har omsatts i verklighet redan under min mandatperiod.

Antalet förberedande yttranden och gemensamma hearingar har ökat markant.

Även det direkta åsiktsutbytet med kommissionen har blivit klart intensivare: Ordförande Barroso och vice ordförande Wallström har gästat vår plenarförsamling två gånger vardera, och andra kommissionsledamöter har hörsammat vår inbjudan att komma till de övriga plenarsessionerna och många facksektionssammanträden och speciella evenemang.

Europaparlamentet

Efter mina direkta kontakter med parlamentets talman Josep Borrell har jag upprepade gånger blivit inbjuden till utskottsordförandenas konferens. Dessa möten har i sin tur varit den omedelbara impulsen till att Europaparlamentet begärt förberedande yttranden. Men fortfarande finns det en stor outnyttjad potential i vårt samarbete med parlamentet. Den kan bara tas till vara genom löpande kontakter på arbetsnivå, och här återstår mycket att göra även under den kommande mandatperioden.

***Europeiska
unionens råd***

Visavi rådet har policyn att ställa upp prioriteringar också börjat röna framgångar. Under min mandatperiod har vi kunnat notera en ny kvalitetsnivå i form av en remiss från den högsta europeiska beslutsnivån: EESK fick för första gången ett direkt uppdrag av Europeiska rådet. Denna förstagångsföreteelse från vårtoppmötet 2005 fick glädjande följdverkningar: Uppdraget i samband med Lissabonstrategin förnyades ett år senare, och ytterligare ett avseende hållbarhetsstrategin följde i juni 2006.

***Kontakter med
ordförandeskapen***

Mina ansträngningar att etablera tätare kontakter med de olika EU-ordförandeskapen har också gett tydlig utdelning. Samtliga ordförandeländer under min mandatperiod har gett mig möjlighet att hålla förberedande samtal med stats- och regeringscheferna eller enskilda regeringsledamöter.

***Samarbetsprojekt,
förberedande
yttranden,
inbjudningar till
toppmöten***

Gemensamma arrangemang med aktivt deltagande av ordförandeländernas ministrar har varit regel. Antalet förberedande yttranden på rådsordförandeskapets begäran har också skjutit i höjden under min mandattid. Inget av ordförandeländerna har gett oss mindre än tre uppdrag, Österrike till och med fyra.

Särskilt glädjande och betydelsefulla prejudikat har EESK-ordförandens inbjudningar till officiella möten på högsta nivå varit, exempelvis toppmötena för EU/Medelhavsländerna i Barcelona 2005 och för EU/Latinamerika-Västindien i Wien 2006. Och vid trepartsmötet i anslutning till det informella rådsmötet (sociala frågor och sysselsättning) 2006 i Helsingfors fick EESK för första gången möjlighet att ge en utförlig presentation av sin position.

De nationella ekonomiska och sociala råden

Samarbetet med nätverket av nationella ekonomiska och sociala råd har blivit mycket mer dynamiskt. Ett paradexempel är samarbetet inom Lissabonstrategin med avseende på de rådsmandat som följt på varandra. Under nästa mandatperiod kommer det att fördjupas ytterligare och samtidigt breddas tematiskt.

Regionkommittén

Relationerna med Regionkommittén har blivit klart bättre. Det har blivit regel att ordförandena bjudit in varandra till viktigare evenemang. Jag och min ämbetskollega har också kommit överens om de första konkreta stegen mot substantiell samverkan omkring gemensamma tunga frågor. Att ordförandena håller regelbundna kontakter bör även fastställas i samarbetsavtalet, som snart skall omförhandlas.

Arbetsmarknadens parter i EU

Förbindelserna med arbetslivsorganisationerna på europeisk nivå har tyvärr fortfarande varit begränsade till punktvis samarbete, framför allt i samband med konferenser. Jag vill särskilt hänvisa till det uppmärksammade seminariet med anledning av 20-årsfirandet av "Val Duchesse" i april 2005, då deltagarna från den tiden och dagens aktörer samlades till gemensamma reflexioner över framtiden för den sociala dialogen.

Det civila samhällets organisationsliv i EU: kontaktgruppen

Vårt samarbete med det civila samhällets övriga organisationer och nätverk har utvecklats på ett glädjande sätt.

Som ett personligt "legat" betraktar jag framför allt mångfalden av aktiviteter inom vår kontaktgrupp med Europas organiserade civila samhälle. Detta tas också speciellt upp i samarbetsprotokollet med kommissionen. Det innovativa partnerskapsinstrumentet har bestått sina första prov med framgång – till exempel i form av medverkan i de gemensamma aktiviteterna inom Lissabonstrategin – och bör drivas ännu intensivare under nästa mandatperiod.

ILO

Med Internationella arbetsorganisationen ILO:s generaldirektör Juan Somavia undertecknade jag ett samverkansprotokoll i december 2005 som skall ge bättre struktur åt vårt samarbete och göra det synligare utåt. EESK och ILO har så många gemensamma mål att det finns en särskild potential för samverkansvinster att utnyttja här.

FN:s Ecosoc

2006 besökte jag Förenta nationernas ekonomiska och sociala råd (Ecosoc) för att lägga fram förslag om en liknande överenskommelse. Reaktionen blev positiv – ordförande Ali Hachani och jag har sedan dess utväxlat inbjudningar till plenarsessioner, och vi har tagit de formella stegen mot närmare samarbete genom officiell brevväxling.

Aicesis

Under denna mandatperiod har jag också fördjupat vårt engagemang i sammanslutningen för nationella ekonomiska och sociala råd och liknande

organisationer (Aicesis): Vår förstärkta innehållsmässiga satsning har kompletterats med ett presidiebeslut om att ta upp förhandlingar om fullständigt medlemskap med specialstatus.

5. AVSLUTANDE KOMMENTAR

Kontinuitet

Under dessa två år har jag uppnått de väsentliga mål som jag föresatt mig. Framgångarna med avseende på tyngdpunkterna i arbetet – prioriteringar, moderna arbetsmetoder, strategiska samarbetsparter – kunde bygga på mina företrädares förarbete. Denna kontinuitet är en betydelsefull grund för att vi kan lyckas. Därför är det desto viktigare för mig att överlämna "ett välskött pastorat".

Kultur

I alla händelser svarar jag personligen för en riktig innovation i kommitténs verksamhet – betoningen på kultur i bemärkelsen att vi bekänner oss till gemensamma värden (enligt kommitténs definition). Kulturen som en process som präglar vår vardag har gått som en röd tråd genom denna mandatperiod.

Jag har glatt mig mycket över att de första initiativen, kulturaftnarna, utställningarna och konserterna, understöts av kollegerna och administrationen. Ett särskilt gott exempel var ju kommitténs nya presentbok, ett genuint kollektivt projekt av en stor krets av ledamöter som gett EESK ett nytt kulturellt visitkort.

Centrala mål

Följande centrala mål för kommitténs arbete som fastställdes för min tvååriga mandattid kunde vi uppnå genom att gemensamt genomföra mitt arbetsprogram:

1. Kommittén har förstärkt sin trovärdighet genom ökad selektivitet i verksamheten, de framåtblickande analyserna och yttrandena.
2. Kommittén blev en nyckelaktör i kampanjen "Förmedla Europa till medborgarna".
3. Kommitténs synlighet utåt förbättrades genom riktat informationsarbete och bättre utnyttjande av ledamöternas roll.
4. Kommittén ökade insynen och överblickbarheten i sin verksamhet.
5. Som institutionell partner i den civila dialogen har kommittén kunnat bidra till att utveckla deltagardemokratien på EU-nivån.

Slutsumman i denna kalkyl utgör de sammanlagda ansträngningarna att uppnå de nämnda enskilda målen: Genom att genomföra sitt arbetsprogram har kommittén kunnat bli mer känd utåt och bättre accepterad, och genomslaget av dess arbete har förstärkts.

Men alla dessa initiativ är "work in progress" – vår stolthet över det som uppnåtts är inget skäl att vila på lagrarna. Till min efterträdare överlämnar jag en god grundval och viktiga nya ansatser till det fortsatta arbetet. Samtidigt överförs emellertid också de delvis olösta utmaningarna från mitt eget arbetsprogram till honom:

- Det har visat sig fungera väl att prioritera vissa teman – nu måste detta göras till en permanent arbetsprincip.
- Moderniseringen av ledamotsstadgan är bara genomförd punktvis – på många områden krävs det fortfarande åtgärder.
- Relationerna till Europaparlamentet kan och bör byggas ut ytterligare.

Eftersom vi ägnat så mycket kraft under dessa två år åt att reflektera över EU:s framtid och bidra till att gestalta den, känns det på sin plats att avslutningsvis citera en av grundarna. I maj 1954 sade Jean Monnet följande:

"Det enda val vi har är mellan de förändringar som vi blir insnärjda i och dem som vi medvetet eftersträvar och vill se förverkligade."¹

Jag har strävat efter många avsiktliga förändringar och kan glädja mig åt att kommittén har följt mig på den inslagna vägen.

Att vi lyckats bevisar att vi hade rätt.

Därför vill jag än en gång rikta ett hjärtligt tack till er alla, ledamöter och medarbetare, för er medverkan.

Jag önskar min efterträdare, och oss alla, lycka och framgång under nästa mandatperiod!

¹ "Nous n'avons que le choix entre les changements dans lesquels nous serons entraînés et ceux que nous aurons su vouloir et accomplir."